

Bruxelles, 30. lipnja 2023.
(OR. en)

11151/23

ECOFIN 676
UEM 210
SOC 501
EMPL 352
COMPET 696
ENV 775
EDUC 288
RECH 320
ENER 411
JAI 922
GENDER 152
ANTIDISCRIM 146
JEUN 190
SAN 427

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Br. preth. dok.:	9846/1/23 REV 1
Br. dok. Kom.:	COM(2023) 620 final
Predmet:	PREPORUKA VIJEĆA o Nacionalnom programu reformi Austrije za 2023. i davanje mišljenja Vijeća o Programu stabilnosti Austrije za 2023.

Za delegacije se u prilogu nalazi navedeni nacrt preporuke Vijeća, o kojem su raspravljali Vijeće i Europsko vijeće na temelju prijedloga Komisije COM(2023) 620 final.

PREPORUKA VIJEĆA

od ...

o Nacionalnom programu reformi Austrije za 2023. i davanje mišljenja Vijeća o Programu stabilnosti Austrije za 2023.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 121. stavak 2. i članak 148. stavak 4.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 1466/97 od 7. srpnja 1997. o jačanju nadzora stanja proračuna i nadzora i koordinacije ekonomskih politika¹, a posebno njezin članak 5. stavak 2.,

uzimajući u obzir preporuku Europske komisije,

uzimajući u obzir rezolucije Europskog parlamenta,

uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za zapošljavanje,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i financijskog odbora,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za socijalnu zaštitu,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za ekonomsku politiku,

budući da:

---

¹ SL L 209, 2.8.1997., str. 1.

- (1) Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća² kojom je uspostavljen Mehanizam za oporavak i otpornost („Mehanizam”) stupila je na snagu 19. veljače 2021. Mehanizmom se pruža financijska potpora državama članicama za provedbu reformi i ulaganja i generira fiskalni impuls koji će se financirati sredstvima Unije. U skladu s prioritetima europskog semestra Mehanizmom se doprinosi gospodarskom i uključivom oporavku i provedbi održivih reformi i ulaganja kojima se potiče rast, posebno reformi i ulaganja u cilju promicanja zelene i digitalne tranzicije i jačanja otpornosti gospodarstava država članica. Njime se pomaže i jačanju javnih financija te poticanju rasta i otvaranja radnih mjesta u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju, poboljšanju teritorijalne kohezije unutar Unije i podupiranju kontinuirane provedbe europskog stupa socijalnih prava. Maksimalni financijski doprinos po državi članici u okviru Mehanizma ažuriran je 30. lipnja 2022., u skladu s člankom 11. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241.

---

² Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost (SL L 57, 18.2.2021., str. 17.).

- (2) Komisija je 22. studenoga 2022. donijela Godišnji pregled održivog rasta za 2023., čime je označen početak europskog semestra 2023. za koordinaciju ekonomskih politika. Europsko vijeće potvrdilo je 23. ožujka 2023. prioritete Godišnjeg pregleda održivog rasta za 2023., koji se temelje na četirima dimenzijama konkurentne održivosti. Komisija je 22. studenoga 2022. na temelju Uredbe (EU) br. 1176/2011 donijela i Izvješće o mehanizmu upozoravanja za 2023., u kojem Austrija nije utvrđena kao jedna od država članica koja je možda pogođena neravnotežama ili za koju postoji rizik da bude pogođena neravnotežama. Stoga nije potrebno provesti detaljno preispitivanje. Komisija je istog dana donijela i mišljenje o nacrtu proračunskog plana Austrije za 2023. Komisija je donijela i Preporuku za preporuku Vijeća o ekonomskoj politici europodručja te Prijedlog zajedničkog izvješća o zapošljavanju za 2023., u kojem se analizira provedba smjernica za zapošljavanje i načelâ europskog stupa socijalnih prava. Vijeće je 16. svibnja 2023. donijelo Preporuku o ekonomskoj politici europodručja³ („Preporuka o europodručju za 2023.”), a 13. ožujka 2023. Zajedničko izvješće o zapošljavanju.
- (3) Iako gospodarstva Unije pokazuju iznimnu otpornost, geopolitički kontekst i dalje ima negativan utjecaj. Čvrsto stojeći uz Ukrajinu, Unija je svoj program gospodarske i socijalne politike usmjerila na smanjivanje negativnih posljedica energetske šokove na ranjiva kućanstva i poduzeća u kratkoročnom razdoblju te na nastavak rada na zelenoj i digitalnoj tranziciji, potpori održivom i uključivom rastu, očuvanju makroekonomske stabilnosti i povećanju otpornosti u srednjoročnom razdoblju. U velikoj je mjeri usmjerena i na povećanje konkurentnosti i produktivnosti Unije.

---

³ Preporuka Vijeća od 16. svibnja 2023. o ekonomskoj politici europodručja (SL C 180, 23.5.2023., str. 1).

- (4) Komisija je 1. veljače 2023. objavila komunikaciju naslovljenu „Industrijski plan u okviru zelenog plana za doba nulte neto stope emisija” („Industrijski plan u okviru zelenog plana”). Cilj Industrijskog plana u okviru zelenog plana povećanje je konkurentnosti industrije Unije s nultom neto stopom emisija i podupiranje brzog prelaska na klimatsku neutralnost. Njime se dopunjuju postojeći napori u okviru europskog zelenog plana i plana REPowerEU. Njegov je cilj također omogućiti poticajnije okruženje za povećanje Unijinih proizvodnih kapaciteta za tehnologije i proizvode s nultom neto stopom emisija koji su potrebni za ostvarenje Unijinih ambicioznih klimatskih ciljeva te osigurati pristup relevantnim kritičnim sirovinama, među ostalim diversifikacijom nabave, primjerenim iskorištavanjem geoloških resursa u državama članicama i maksimalnim povećanjem recikliranja sirovina. Industrijski plan u okviru zelenog plana temelji se na četiri stupa: predvidljivom i pojednostavnjenom regulatornom okruženju, bržem pristupu financijskim sredstvima, unapređenju vještina i otvorenoj trgovini za otporne lance opskrbe. U cilju rada na regulatornom okviru za poticanje rasta Komisija je 16. ožujka 2023. objavila dodatnu komunikaciju naslovljenu „Dugoročna konkurentnost EU-a: perspektiva nakon 2030.”, koja se temelji na devet pokretača konkurentnosti koji se međusobno dopunjuju. U njoj se utvrđuju prioritete politike koji se odnose na aktivno osiguravanje strukturnih poboljšanja, dobro usmjerena ulaganja i regulatorne mjere za dugoročnu konkurentnost Unije i njezinih država članica. Preporuke navedene u nastavku doprinose ostvarenju tih prioriteta.

- (5) Europski semestar za koordinaciju ekonomskih politika nastavlja se u 2023. razvijati u skladu s provedbom Mehanizma. Potpuna provedba planova za oporavak i otpornost i dalje je ključna za ostvarenje prioriteta politika u okviru europskog semestra jer se planovi odnose na sve relevantne preporuke ili na znatan dio relevantnih preporuka za pojedinu zemlju izdanih posljednjih godina. Preporuke za pojedinu zemlju iz 2019., 2020. i 2022. i dalje su jednako relevantne za planove za oporavak i otpornost koji su revidirani, ažurirani ili izmijenjeni u skladu s člancima 14., 18. i 21. Uredbe (EU) 2021/241.
- (6) Uredba (EU) 2023/435 Europskog parlamenta i Vijeća⁴ („Uredba o planu REPowerEU”) donesena je 27. veljače 2023. u cilju postupnog ukidanja ovisnosti Unije o uvozu fosilnih goriva iz Rusije. To će doprinijeti energetske sigurnosti i diversifikaciji opskrbe energijom u Uniji, dok će se istodobno povećavati uvođenje energije iz obnovljivih izvora, kapaciteti za skladištenje energije i energetska učinkovitost. Uredbom o planu REPowerEU državama članicama omogućuje se da u svoje nacionalne planove za oporavak i otpornost dodaju novo poglavlje o planu REPowerEU kako bi financirale ključne reforme i ulaganja kojima će se doprinijeti ostvarenju ciljeva plana REPowerEU. Tim reformama i ulaganjima doprinijet će se i povećanju konkurentnosti industrije Unije s nultom neto stopom emisija, kako je navedeno u Industrijskom planu u okviru zelenog plana, i provedbi preporuka za pojedinu zemlju koje se odnose na energetiku i upućene su državama članicama 2022. i, ako je primjenjivo, 2023. Uredbom o planu REPowerEU uvodi se nova kategorija bespovratne financijske potpore koja se državama članicama stavlja na raspolaganje za financiranje novih reformi i ulaganja u energetici u okviru njihovih planova za oporavak i otpornost.

---

⁴ Uredba (EU) 2023/435 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. veljače 2023. o izmjeni Uredbe (EU) 2021/241 u pogledu poglavlja o planu REPowerEU u planovima za oporavak i otpornost i o izmjeni uredbi (EU) br. 1303/2013, (EU) 2021/1060 i (EU) 2021/1755 te Direktive 2003/87/EZ (SL L 63, 28.2.2023., str. 1.).

- (7) Komisija je 8. ožujka 2023. donijela Komunikaciju o smjernicama za fiskalnu politiku u 2024. („Komunikacija od 8. ožujka 2023.“). Cilj joj je državama članicama pomoći u pripremi programa stabilnosti i konvergencije i tako poboljšati koordinaciju politika. Komisija je podsjetila da će se opća klauzula o odstupanju iz Pakta o stabilnosti i rastu deaktivirati krajem 2023. U razdoblju 2023. – 2024. pozvala je na provedbu fiskalnih politika kojima se osigurava srednjoročna održivost duga i održivo povećava potencijalni rast te je pozvala države članice da u svojim programima stabilnosti i konvergencije za 2023. navedu kako će svojim fiskalnim planovima osigurati usklađenost s referentnom vrijednosti od 3 % bruto domaćeg proizvoda (BDP) utvrđenu Ugovorom te osigurati uvjerljivo i kontinuirano smanjenje duga ili zadržavanje duga na razboritim razinama u srednjoročnom razdoblju. Komisija je države članice pozvala i da postupno ukinu nacionalne fiskalne mjere uvedene za zaštitu kućanstava i poduzeća od naglog porasta cijena energije, počevši od najmanje ciljanih mjera. Navela je da bi, bude li mjere potpore trebalo produljiti zbog novih pritisaka na cijene energije, države članice takve mjere trebale bolje usmjeriti na ranjiva kućanstva i poduzeća. Komisija je navela da bi fiskalne preporuke bile kvantificirane i diferencirane te bi se izradile na temelju neto primarnih rashoda, kao što je to predložila u svojoj komunikaciji od 9. studenoga 2022. o smjernicama za reformu okvira gospodarskog upravljanja EU-a. Preporučila je da sve države članice nastave štititi ulaganja koja financira država i osiguraju djelotvorno korištenje sredstava iz Mehanizma i drugih fondova Unije, posebno za potrebe ciljeva zelene i digitalne tranzicije i otpornosti. Komisija je navela da će Vijeću predložiti pokretanje postupaka u slučaju prekomjernog deficita u proljeće 2024. na temelju podataka o realizaciji za 2023., u skladu s postojećim pravnim odredbama.

- (8) Komisija je 26. travnja 2023. predstavila zakonodavne prijedloge za provedbu opsežne reforme Unijinih pravila gospodarskog upravljanja. Glavni je cilj tih prijedloga ojačati održivost javnog duga i reformama i ulaganjima promicati održiv i uključiv rast u svim državama članicama. Komisija svojim prijedlozima želi unaprijediti nacionalnu odgovornost, pojednostavniti okvir i pozornost u većoj mjeri usmjeriti na srednjoročno razdoblje, u kombinaciji s djelotvornom i koherentnijom provedbom. U skladu sa zaključcima Vijeća od 14. ožujka 2023. o smjernicama za reformu okvira gospodarskog upravljanja EU-a cilj je da se zakonodavni rad dovrši 2023.
- (9) Austrija je 30. travnja 2021. Komisiji dostavila svoj nacionalni plan za oporavak i otpornost u skladu s člankom 18. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/241. Na temelju članka 19. Uredbe (EU) 2021/241 Komisija je ocijenila relevantnost, djelotvornost, učinkovitost i koherentnost plana za oporavak i otpornost, u skladu sa smjernicama za ocjenjivanje iz Priloga V. toj uredbi. Vijeće je 13. srpnja 2021. donijelo Provedbenu odluku o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Austrije⁵. Isplata obroka ovisi o donošenju odluke Komisije, u skladu s člankom 24. stavkom 5. Uredbe (EU) 2021/241, u kojoj se navodi da je Austrija u zadovoljavajućoj mjeri ostvarila relevantne ključne etape i ciljne vrijednosti utvrđene u Provedbenoj odluci Vijeća. Ostvarenje u zadovoljavajućoj mjeri podrazumijeva da postizanje prethodnih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti nije poništeno.

---

⁵ ST 10159/2021 INIT, ST 10159/2021 COR 1, ST 10159/2021 ADD 1.

- (10) Austrija je 26. travnja 2023. dostavila svoj nacionalni program reformi za 2023. i svoj Program stabilnosti za 2023., u skladu s člankom 4. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 1466/97. Zbog njihove uzajamne povezanosti ta su dva programa ocijenjena zajedno. U skladu s člankom 27. Uredbe (EU) 2021/241, u Nacionalnom programu reformi za 2023. uzima se u obzir i polugodišnje izvješće Austrije o napretku ostvarenom u provedbi plana za oporavak i otpornost.
- (11) Komisija je 24. svibnja 2023. objavila Izvješće za Austriju za 2023. U njemu je ocijenjen napredak Austrije u smislu relevantnih preporuka za pojedinu zemlju koje je Vijeće donijelo u razdoblju od 2019. do 2022. i analizirana je provedba plana za oporavak i otpornost Austrije. Na temelju te analize u tom izvješću utvrđeni su nedostaci u odnosu na izazove koji nisu obuhvaćeni ili su samo djelomično obuhvaćeni planom za oporavak i otpornost, kao i novi i predstojeći izazovi. Ocijenjen je i napredak Austrije u provedbi europskog stupa socijalnih prava i ostvarenju glavnih ciljeva Unije u pogledu zapošljavanja, stjecanja vještina i smanjenja siromaštva, kao i napredak u ostvarenju ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda.

- (12) Prema podacima koje je potvrdio Eurostat, deficit opće države u Austriji se s 5,8 % BDP-a u 2021. smanjio na 3,2 % BDP-a u 2022., dok je dug opće države pao s 82,3 % BDP-a krajem 2021. na 78,4 % BDP-a krajem 2022. Komisija je 24. svibnja 2023. objavila izvješće na temelju članka 126. stavka 3. Ugovora. U tom se izvješću razmatra proračunsko stanje Austrije jer je njezin deficit opće države 2022. premašio referentnu vrijednost od 3 % BDP-a utvrđenu Ugovorom. U izvješću je zaključeno da je kriterij deficita ispunjen. U skladu s Komunikacijom od 8. ožujka 2023. Komisija nije predložila pokretanje novih postupaka u slučaju prekomjernog deficita u proljeće 2023. Komisija je zatim navela da će Vijeću predložiti pokretanje postupaka u slučaju prekomjernog deficita u proljeće 2024. na temelju podataka o realizaciji za 2023. Austrija bi to trebala uzeti u obzir pri izvršenju svojeg proračuna za 2023. i pripremi nacрта svojeg proračunskog plana za 2024.
- (13) Na saldo opće države utjecale su mjere fiskalne politike poduzete radi ublažavanja gospodarskih i socijalnih posljedica povećanja cijena energije. U 2022. te su mjere fiskalne politike koje su utjecale na smanjenje prihoda uključivale odgodu uvođenja cijene CO₂, smanjenje pristojbi na energiju i porezne olakšice za osobe koje putuju na posao, a mjere fiskalne politike koje su utjecale na povećanje rashoda uključivale su energetske subvencije za poduzeća, paušalne transfere kućanstvima i izravna plaćanja umirovljenicima. Trošak tih mjera djelomično je neutraliziran novim porezima na neočekivanu dobit proizvođača i opskrbljivača energije. Komisija procjenjuje da je u 2022. neto proračunski trošak tih mjera iznosio 1,5 % BDP-a. Na saldo opće države utjecao je i proračunski trošak pružanja privremene zaštite raseljenim osobama iz Ukrajine, procijenjen na 0,2 % BDP-a 2022. Istodobno je procijenjeni trošak privremenih hitnih mjera uvedenih zbog krize uzrokovane bolešću COVID-19 pao s 4,3 % BDP-a u 2021. na 0,8 % BDP-a u 2022.

- (14) Vijeće je 18. lipnja 2021. preporučilo Austriji⁶ da u 2022. zadrži poticajan smjer fiskalne politike, uključujući poticaj iz Mehanizma, te očuva ulaganja koja financira država.
- (15) Prema Komisijinim procjenama smjer fiskalne politike⁷ bio je u 2022. poticajan, na $-2,8\%$ BDP-a, što je u skladu s preporukom Vijeća. Austrija je u skladu s preporukom Vijeća nastavila pružati potporu oporavku ulaganjima koja su financirana sredstvima iz Mehanizma. Rashodi financirani bespovratnim sredstvima iz Mehanizma i sredstvima iz drugih fondova Unije iznosili su $0,2\%$ BDP-a u 2022. ($0,2\%$ BDP-a u 2021.). Ulaganja koja financira država imala su kontrakcijski učinak od $0,1$ postotnog boda na smjer fiskalne politike⁸. Austrija stoga nije očuvala ulaganja koja financira država, što nije u skladu s Preporukom Vijeća. Ujedno je rast primarnih tekućih rashoda koje financira država (bez novih mjera na strani prihoda) imao ekspanzivan učinak od $1,8$ postotnih bodova na smjer fiskalne politike. Taj znatan ekspanzivni učinak uključivao je dodatni učinak mjera poduzetih za ublažavanje gospodarskih i socijalnih posljedica povećanja cijena energije (dodatni neto proračunski trošak od $1,5\%$ BDP-a) i troškova pružanja privremene zaštite raseljenim osobama iz Ukrajine ($0,2\%$ BDP-a). Austrija je stoga u dovoljnoj mjeri zadržala pod kontrolom rast tekućih rashoda koje financira država.

---

⁶ Preporuka Vijeća od 18. lipnja 2021. i davanje mišljenja Vijeća o Programu stabilnosti Austrije za 2021. (SL C 304, 29.7.2021., str. 93.).

⁷ Smjer fiskalne politike mjeri se kao promjena primarnih rashoda (bez diskrecijskih mjera na strani prihoda), isključujući privremene hitne mjere uvedene zbog krize uzrokovane bolešću COVID-19, ali uključujući rashode koji se financiraju bespovratnom potporom (bespovratna sredstva) iz Mehanizma i sredstvima iz drugih fondova Unije, u odnosu na srednjoročni potencijalni rast. Za više detalja vidjeti okvir 1 u tablicama s fiskalnim statističkim podacima.

⁸ Predviđa se da će učinak ostalih kapitalnih rashoda koje financira država biti ekspanzivan i iznositi $0,9$ postotnih bodova BDP-a. Taj ekspanzivni učinak uglavnom je potaknut kupnjom strateške rezerve plina u visini od oko $0,8\%$ BDP-a.

- (16) Makroekonomski scenarij na kojem se temelje proračunske projekcije u Programu stabilnosti za 2023. u skladu je s Komisijinom proljetnom prognozom 2023. Vlada predviđa da će se realni BDP povećati za 0,3 % u 2023. i za 1,8 % u 2024. Za usporedbu, u Komisijinoj proljetnoj prognozi 2023. predviđa se veći rast realnog BDP-a od 0,4 % u 2023. i niža stopa rasta realnog BDP-a od 1,6 % u 2024., uglavnom zbog toga što će privatna potrošnja više doprinosti rastu u 2023., a javna potrošnja manje doprinosi rastu u 2024.
- (17) Vlada u Programu stabilnosti za 2023. očekuje da će deficit opće države u 2023. ostati na 3,2 % BDP-a. Prema Programu stabilnosti za 2023. očekuje se da će se udio duga opće države u BDP-u smanjiti sa 78,4 % BDP-a krajem 2022. na 77,0 % BDP-a krajem 2023. U Komisijinoj proljetnoj prognozi 2023. predviđa se državni deficit od 2,4 % BDP-a za 2023. To je niže od deficita predviđenog u Programu stabilnosti za 2023., uglavnom zbog razlika u očekivanjima u pogledu proračunskog učinka nekih mjera povezanih s energijom, posebno u odnosu na energetske subvencije poduzećima. U Komisijinoj proljetnoj prognozi 2023. predviđa se niži udio duga opće države u BDP-u, od 75,4 % krajem 2023. Do razlike je došlo zbog razlike u očekivanom državnom deficitu.

(18) Očekuje se da će na saldo opće države u 2023. i dalje utjecati mjere poduzete radi ublažavanja gospodarskih i socijalnih posljedica povećanja cijena energije. Te mjere obuhvaćaju produljene mjere iz 2022. (osobito: ograničavanje cijena električne energije) i nove mjere kao što je novi program energetske subvencije za poduzeća. Trošak tih mjera i dalje se djelomično kompenzira porezima na neočekivanu dobit opskrbljivača energije. Uzimajući u obzir te prihode, u Komisijinoj proljetnoj prognozi 2023. predviđa se da će u 2023. neto proračunski trošak tih mjera potpore iznositi 1,8 % BDP-a⁹. Čini se da većina mjera u 2023. nije usmjerena na najranjivija kućanstva i poduzeća i da ne šalju jasan cjenovni signal da se smanji potražnja za energijom i poveća energetska učinkovitost. Stoga se u Komisijinoj proljetnoj prognozi 2023. procjenjuje da će iznos ciljanih mjera potpore koji treba uzeti u obzir pri ocjeni usklađenosti s Preporukom Vijeća od 12. srpnja 2022.¹⁰ iznositi 0,4 % BDP-a u 2023. (u usporedbi s 0,2 % BDP-a u 2022.). Naposljetku, očekuje se da će saldo opće države 2023. pogodovati postupno ukidanje privremenih hitnih mjera povezanih s krizom uzrokovanom bolešću COVID-19, koje se procjenjuju na 0,8 % BDP-a.

---

⁹ Taj iznos predstavlja razinu godišnjih proračunskih troškova tih mjera, uključujući tekuće prihode i rashode te, prema potrebi, mjere za kapitalne rashode.

¹⁰ Preporuka Vijeća od 12. srpnja 2022. o Nacionalnom programu reformi Austrije i davanje mišljenja Vijeća o Programu stabilnosti Austrije za 2022. (SL C 334, 1.9.2022., str. 162.).

(19) U svojoj Preporuci od 12. srpnja 2022. Vijeće je preporučilo da Austrija poduzme mjere čiji je cilj osigurati da rast primarnih tekućih rashoda koje financira država u 2023. bude u skladu s općim neutralnim smjerom politike¹¹, uzimajući u obzir stalnu privremenu i ciljanu potporu kućanstvima i poduzećima koja su najosjetljivija na povećanje cijena energije i osobama koje bježe iz Ukrajine. Austrija bi se trebala pripremiti za prilagodbu postojeće potrošnje u skladu s razvojem situacije. Austriji je bilo preporučeno i da poveća javna ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju te energetske sigurnost uzimajući u obzir inicijativu REPowerEU, među ostalim iskorištavanjem sredstava iz Mehanizma i drugih fondova Unije.

---

¹¹ Na temelju Komisijine proljetne prognoze 2023. procjenjuje se da će srednjoročni (prosječni desetogodišnji) potencijalni rast proizvodnje Austrije, koji se koristi za mjerenje smjera fiskalne politike, iznositi 8,6 % u nominalnom smislu.

- (20) U Komisijinoj proljetnoj prognozi 2023. predviđa se da će u 2023. smjer fiskalne politike biti kontrakcijski (+1,0 % BDP-a), u kontekstu visoke inflacije. To je u skladu s ekspanzivnim smjerom fiskalne politike u 2022. (-2,8 % BDP-a). Predviđa se da će rast primarnih tekućih rashoda koje financira država (bez diskrecijskih mjera na strani prihoda) u 2023. imati kontrakcijski učinak od 0,3 postotna boda na smjer fiskalne politike. To uključuje povećani trošak ciljanih mjera potpore kućanstvima i poduzećima koja su najosjetljivija na povećanja cijena energije za 0,2 % BDP-a. Ukupno gledajući, predviđeni rast primarnih tekućih rashoda koje financira država u skladu je s Preporukom Vijeća od 12. srpnja 2022. Predviđa se da će rashodi financirani bespovratnim sredstvima iz Mehanizma i sredstvima iz drugih fondova Unije u 2023. iznositi 0,3 % BDP-a, a da će ulaganja koja financira država imati ekspanzivan učinak na smjer fiskalne politike od 0,1 postotnog boda. Stoga Austrija planira financirati dodatna ulaganja sredstvima iz Mehanizma i drugih fondova Unije i predviđa se da će očuvati ulaganja koja financira država.¹² Planira financirati javna ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju i energetske sigurnost, kao što su sudjelovanje u važnom projektu od zajedničkog europskog interesa u području mikroelektronike i povezivosti, digitalizacija malih i srednjih poduzeća i javne uprave te zamjena sustava grijanja, što se djelomično financira sredstvima iz Mehanizma i drugih fondova Unije.
- (21) Prema Programu stabilnosti za 2023. očekuje se da će se deficit opće države smanjiti na 1,6 % BDP-a u 2024. Smanjenje u 2024. pretežno je posljedica postupnog ukidanja mjera povezanih s energijom. Prema Programu stabilnosti za 2023. očekuje se da će se krajem 2024. udio duga opće države u BDP-u smanjiti na 75,1 %. Na temelju mjera politike poznatih na datum zaključenja prognoze u Komisijinoj proljetnoj prognozi 2023. predviđa se državni deficit od 1,3 % BDP-a u 2024. To je u skladu s deficitom predviđenim u Programu stabilnosti za 2023. U Komisijinoj proljetnoj prognozi 2023. predviđa se manji udio duga opće države u BDP-u, od 73,3 % krajem 2024.

---

¹² Predviđa se da će učinak ostalih kapitalnih rashoda koje financira država biti kontrakcijski i iznositi 0,9 postotnih bodova BDP-a. Taj kontrakcijski učinak rezultat je kupnje strateške rezerve plina 2022.

- (22) Programom stabilnosti za 2023. predviđa se postupno ukidanje gotovo svih mjera energetske potpore 2024. uz pretpostavku da će se cijene energije nastaviti smanjivati. Komisija također pretpostavlja postupno ukidanje skoro svih mjera energetske potpore (neto trošak u iznosu od 0,1 % BDP-a u 2024.). Te se procjene temelje na pretpostavci da neće biti novih povećanja cijene energije.
- (23) U Uredbi (EZ) br. 1466/97 poziva se na godišnje poboljšanje strukturnog proračunskog salda prema srednjoročnom proračunskom cilju, s 0,5 % BDP-a kao mjerilom¹³. S obzirom na fiskalnu održivost, Komisija smatra da bi za 2024. bilo primjereno poboljšanje strukturnog salda od najmanje 0,3 % BDP-a. Kako bi se postiglo to povećanje, i u skladu s metodologijom Komisije, rast neto primarnih rashoda koje financira država¹⁴ ne bi u 2024. smio biti veći od 4,6 %, što se navodi i u ovoj preporuci. Istodobno bi trebalo postupno ukinuti preostale mjere energetske potpore (koje Komisija trenutačno procjenjuje na 1,8 % BDP-a u 2023.), ako to dopuštaju kretanja energetske tržišta i počevši od mjera koje su najmanje ciljane, a s time povezane uštede trebalo bi iskoristiti za smanjenje državnog deficita. Prema Komisijinim procjenama to bi dovelo do rasta neto primarnih rashoda ispod preporučene maksimalne stope rasta za 2024.
- (24) Uz pretpostavku nepromijenjenih politika, u Komisijinoj proljetnoj prognozi 2023. predviđa se rast neto primarnih rashoda koje financira država od 4,0 % u 2024., što je niže od preporučene stope rasta. Prilagodba predviđena u Komisijinoj prognozi manja je od ušteta ostvarenih potpunim ukidanjem mjera potpore za energiju zbog rashoda koji ovise o kretanjima inflacije u 2023., na primjer rashodi za mirovine, naknade zaposlenicima i određene socijalne naknade, te zbog nekih energetske mjera koje još nisu ukinute.

---

¹³ Člankom 5. Uredbe (EZ) br. 1466/97 također se zahtijeva prilagodba za više od 0,5 % BDP-a za države članice čija razina duga prelazi 60 % BDP-a ili koje imaju znatne rizike u pogledu održivosti sveukupnog duga.

¹⁴ Neto primarni rashodi definiraju se kao rashodi koje financira država bez diskrecijskih mjera na strani prihoda i isključujući rashode za kamate i rashode za cikličnu nezaposlenost.

- (25) Prema Programu stabilnosti za 2023. očekuje se da će se državna ulaganja smanjiti s 3,5 % BDP-a u 2023. na 3,4 % BDP-a u 2024. To smanjenje ulaganja rezultat je manjih ulaganja koje financira država.
- (26) U Programu stabilnosti za 2023. navedeni su srednjoročni fiskalni ciljevi do 2026. Prema Programu stabilnosti za 2023. očekuje se da će se deficit opće države postupno smanjiti na 1,4 % BDP-a u 2025. te na 1,3 % do 2026. Stoga se planira da će deficit opće države tijekom trajanja Programa ostati ispod 3 % BDP-a. Prema Programu stabilnosti za 2023. očekuje se da će se udio duga opće države u BDP-u smanjiti sa 75,1 % BDP-a krajem 2024. na 71,4 % BDP-a do kraja 2026. Austrija se suočava sa srednjim rizicima za dugoročnu fiskalnu održivost, koji su uglavnom posljedica proračunskih pritisaka povezanih sa starenjem stanovništva (posebno zbog povećanja rashoda za dugotrajnu skrb i zdravstvenu skrb) te povećanog duga zbog mjera za ublažavanje gospodarskih i socijalnih posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19 i energetske krize. Sektor dugotrajne skrbi i zdravstvene skrbi suočavaju se i s manjkom radne snage, koji je djelomično povezan s neprivlačnošću rada u tim sektorima. Nedavno proveden paket reformi u području skrbi radi rješavanja problema nedostatka radne snage, kojim se u kratkoročnom razdoblju povećavaju plaće i osiguravaju transferi njegovateljima, dobar je korak u povećanju privlačnosti te profesije, iako će dovesti do povećanja fiskalnih troškova. Radna skupina za dugotrajnu skrb predložila je 2021. mjere za poboljšanje primjerenosti skrbi uz očuvanje fiskalne održivosti. Te mjere uključuju uvođenje koordiniranog mehanizma kontrole s jasnim odgovornostima dodijeljenima na različitim razinama vlasti, što bi pomoglo u poboljšanju kvalitete i povećalo usporedivost javne potrošnje, primjerice utvrđivanjem jedinstvenih načela za tarife za usluge dugotrajne skrbi. Tekući pregovori o saveznom fiskalnom okviru pružaju priliku za potporu provedbi takvog mehanizma.

- (27) Zdravstveni sustav pokazao se otpornim tijekom pandemije bolesti COVID-19. Međutim, predviđa se da će se potrošnja na zdravstvo do 2070. povećati za 1,2 postotna boda BDP-a. Osim toga, preventivne mjere i izvanbolnička primarna zdravstvena zaštita i dalje se nedovoljno upotrebljavaju, dok mnoge zdravstvene usluge i dalje pružaju bolnice, što je skup i neučinkovit način pružanja skrbi. Planom za oporavak i otpornost doprinijet će se jačanju izvanbolničke primarne zdravstvene zaštite, posebno podupiranjem novih i postojećih centara primarne zdravstvene zaštite na ruralnim područjima. Međutim, s obzirom na zabrinutost u pogledu fiskalne održivosti, bit će ključno osigurati da se pacijenti dosljedno usmjeravaju kroz zdravstveni sustav, među ostalim nastojanjem da povećana dostupnost usluga zdravstvene skrbi dovede do manje opterećenosti postojećih bolničkih ili ambulantnih usluga specijalističke zdravstvene skrbi.
- (28) Fiskalni okvir Austrije trenutačno se oslanja na složen sustav međuvladinih transfera između saveznih i regionalnih vlasti, čime se pružaju ograničeni poticaji za učinkovitu javnu potrošnju. Zbog nedostatka porezne autonomije financiranje rashoda na svim saveznom razinama uvelike ovisi o tom sustavu. U 2022. udio prihoda iz vlastitih izvora saveznih država u svim javnim приходima iznosio je samo 7,2 %¹⁵. Istodobno, osnovne usluge kao što su zdravstvo, skrb za djecu i ulaganja u javni prijevoz djelomično ovise o rashodima saveznih država i općina. Demografske promjene i zelena tranzicija dodatno povećavaju pritisak na troškove saveznih država i općina, dok prihodi iz vlastitih izvora nisu povezani s dinamikom rashoda. Postojeći fiskalni okvir podložan je neučinkovitostima i nedostatku transparentnosti jer oslabljuje vezu između poreznog opterećenja i državnih rashoda. Bolje usklađivanje prihoda iz vlastitih izvora s državnom potrošnjom na nižoj razini te jačanje transparentnosti i koordinacije ključni su za poboljšanje ukupne kvalitete javne potrošnje. Olakšavanje regionalne porezne autonomije reformom sustava poreza na imovinu moglo bi se iskoristiti za poboljšanje fiskalnog federalizma i cijelog poreznog sustava. Tekući pregovori, koji su započeli krajem 2022., prilika su za ostvarivanje napretka.

---

¹⁵ Taj iznos odnosi se na podsektor 1312 u okviru Europskog sustava računa 2010.

(29) I dalje ima prostora za preusmjeravanje poreznog opterećenja s rada na uključivije izvore prihoda koji više pogoduju rastu. Porezni sustav obilježava veliko opterećenje rada koje proizlazi iz poreza na plaće i doprinosa za socijalno osiguranje, s tim da doprinose za socijalno osiguranje snose i zaposlenici i poslodavci. Time se otežava otvaranje radnih mjesta i sudjelovanje na tržištu rada, posebno za osobe s niskim dohotkom i primatelje drugog dohotka u obitelji. Istodobno, drugi izvori prihoda koji manje štete pravednom i održivom rastu, kao što je porez za zaštitu okoliša ili porez na imovinu, i dalje su nedovoljno iskorišteni, čak i nakon što se u obzir uzmu nedavne reforme. Subvencije štetne za okoliš otežavaju zelenu tranziciju. Nedavnom eko-socijalnom poreznom reformom kućanstvima i poduzećima pružaju se porezne olakšice i postavljaju temelji za određivanje cijena emisija CO₂ izvan područja primjene EU sustava za trgovanje emisijama (ETS EU-a). Nadalje, automatska indeksacija poreza na dohodak u skladu s inflacijom važna je reforma kojom se znatno ublažava povećanje poreznog opterećenja na osobni dohodak poreznih obveznika uslijed prelaska plaća u viši porezni razred zbog inflacije (engl. *tax bracket creep*). Međutim, i dalje postoje strukturni izazovi i ima prostora za daljnje smanjenje opterećenja rada kako bi se potaknulo otvaranje radnih mjesta i povećala ponuda radne snage, posebno za osobe s niskim dohotkom. Bolje iskorištavanje poreza koji su povoljniji za rast moglo bi pomoći i u stvaranju potrebnog proračunskog prostora i poboljšati pravednost poreznog sustava.

- (30) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (b) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.2. iz Priloga V. toj uredbi plan za oporavak i otpornost sadržava opsežan skup reformi i ulaganja koji se međusobno nadopunjuju i koje treba provesti do 2026. Brza provedba plana izrazito je važna zbog privremene prirode Mehanizma koji traje do 2026. Provedba plana za oporavak i otpornost Austrije dobro napreduje. Austrija je 20. travnja 2023. podnijela jedan zahtjev za plaćanje ukupne vrijednosti od 700 milijuna EUR, za ostvarene 44 ključne etape i cilja iz plana. Nakon prvog zahtjeva za plaćanje provedba plana dobro napreduje. Očekuje se da će Austrija podnijeti zahtjev za izmjenu nekoliko mjera zbog objektivnih okolnosti, kao što su povećanje cijena i nestašice u lancu opskrbe. U tijeku je i priprema novog poglavlja o planu REPowerEU, a nadležna tijela Austrije blisko surađuju sa službama Komisije kako bi ga uskoro dostavila. Brzo uključivanje novog poglavlja o planu REPowerEU u plan za oporavak i otpornost omogućit će financiranje dodatnih reformi i ulaganja za potporu strateškim ciljevima Austrije u području energetike i zelene tranzicije. Sustavno i učinkovito uključivanje lokalnih i regionalnih tijela, socijalnih partnera i drugih relevantnih dionika i dalje je važno za uspješnu provedbu plana za oporavak i otpornost, kao i drugih ekonomskih politika i politika zapošljavanja izvan okvira tog plana, kako bi se osigurala opća odgovornost za cjelokupni program politike.
- (31) Komisija je sve programske dokumente kohezijske politike Austrije odobrila u 2022. Brza provedba programâ kohezijske politike, uz komplementarnost i sinergiju s planom za oporavak i otpornost, uključujući poglavlje o planu REPowerEU, iznimno je važna za ostvarenje zelene i digitalne tranzicije, povećanje gospodarske i socijalne otpornosti te uravnotežen teritorijalni razvoj u Austriji.

- (32) Osim gospodarskih i socijalnih izazova obuhvaćenih planom za oporavak i otpornost i programima kohezijske politike, Austrija se suočava s brojnim dodatnim izazovima koji se odnose na tržište rada. Snažan sustav socijalne zaštite i opsežne mjere politike Austrije ograničili su socijalne posljedice pandemije bolesti COVID-19. Austrija ostvaruje dobre rezultate u većini dimenzija Europskog stupa socijalnih prava, ali i dalje postoje određeni izazovi. Ti izazovi posebno obuhvaćaju nedovoljno iskorišteni radni potencijal žena, niskokvalificiranih radnika, starijih radnika i osoba migrantskog podrijetla. To je posebno problematično imajući u vidu manjak kvalificirane radne snage. Oslobađanjem neiskorištenog potencijala tih skupina mogao bi se smanjiti pritisak na austrijsko tržište rada.
- (33) Iako je stopa zaposlenosti žena u Austriji viša od prosjeka Unije, stopa zaposlenosti žena u nepunom radnom vremenu druga je po veličini. Više od polovine austrijskih žena radilo je 2022. u nepunom radnom vremenu, a žene su prekomjerno zastupljene u slabo plaćenim sektorima. To je važna prilika za povećanje sudjelovanja žena u punom radnom vremenu na tržištu rada. Međutim, zbog nedovoljnog pružanja cjenovno pristupačne i visokokvalitetne skrbi za djecu, posebno u ruralnim područjima, majkama je teško aktivnije sudjelovati na tržištu rada. Austrija ima jednu od najnižih stopa formalne skrbi za djecu mlađu od tri godine u Uniji jer je u sustavu formalne skrbi samo 28 % djece mlađe od tri godine. Za rješavanje tih pitanja ključno je povećati ponudu kvalitetne skrbi za djecu poboljšanjem standarda kvalitete i povećanjem dostupnosti te poticati zapošljavanje u punom radnom vremenu, primjerice poreznim poticajima. Uključivanje većeg broja žena u rad u punom radnom vremenu moglo bi doprinijeti i uklanjanju trajno visoke rodne razlike u plaćama u Austriji, kao i velike rodne razlike u mirovinama, uz istodobno rješavanje problema nedostatka radne snage na tržištu rada.

- (34) I dalje postoji potencijal za poboljšanje integracije nekoliko skupina u nepovoljnom položaju na tržište rada, posebice niskokvalificiranih radnika i osoba migrantskog podrijetla. Za otprilike 45 % dugotrajno nezaposlenih osoba u Austriji najviši je završeni stupanj obrazovanja niža srednja škola. Sudjelovanje osoba migrantskog podrijetla na tržištu rada općenito je znatno niže od osoba rođenih u Austriji, a razina budućeg dohotka djece često je određena razinom dohotka njihovih roditelja. Iako austrijski plan za oporavak i otpornost uključuje mjere za promicanje prekvalifikacije i usavršavanja niskokvalificiranih radnika i dugotrajno nezaposlenih osoba, tim se mjerama u potpunosti ne rješava temeljni problem sudjelovanja osoba migrantskog podrijetla i niskokvalificiranih radnika na tržištu rada. Kako bi se prekinula stalna međugeneracijska veza između obrazovnih rezultata roditelja i njihove djece¹⁶ u Austriji, od presudne je važnosti povećati dostupnost visokokvalitetnog ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, cjelodnevne nastave i poboljšane digitalne infrastrukture. Kako bi se integrirali nedavno pristigli migranti i druge skupine u nepovoljnom položaju, škole bi mogle osigurati bolje individualno mentorstvo, tečajevi jezika mogli bi biti pristupačniji, a austrijski sustav naukovanja mogao bi se učinkovitije iskoristiti. Istodobno je ključno pružiti dostatne mogućnosti za cjeloživotno učenje, što bi koristilo skupinama u nepovoljnom položaju u svim dobnim skupinama.
- (35) Ima prostora za poboljšanje sudjelovanja starijih radnika na tržištu rada, tj. osoba u dobi od 55 do 64 godine. Nedavno se dugoročni trend povećanja sudjelovanja starijih radnika na tržištu rada znatno usporio, a ukupna stopa aktivnosti starijih radnika ispod je prosjeka Unije. Prilagodba zadataka zaposlenika njihovu radnom i privatnom životu te zadovoljavanje potreba sve starijih osoba postaju važni za dulje zadržavanje starijeg stanovništva na tržištu rada. Bolji poticaji za povećanje stvarne dobi za umirovljenje, kao što su smanjenje oporezivanja rada ili troškova rada koji se obračunavaju na plaću za osobe koje rade dulje, pomogli bi u ublažavanju manjka na austrijskom tržištu rada.

---

¹⁶ Pregled obrazovanja i osposobljavanja Europske komisije za 2022. – izvješće za Austriju.

- (36) Ruska invazija na Ukrajinu razotkrila je ranjivost sigurnosti opskrbe energijom u Austriji. Iako je Austrija uspjela smanjiti ovisnost o uvozu plina iz Rusije, koji se 2022. smanjio na 57 % ukupnog uvoza plina u odnosu na 80 % u 2021., i dalje je znatno iznad prosjeka Unije. Kako bi diversificirala svoje izvore energije, vlada je uvela financijske poticaje za poduzeća za uvoz plina iz izvora izvan Rusije te je 2022. uspostavila stratešku rezervu plina. Međutim, Austrija se i dalje suočava sa znatnim izazovima u osiguravanju energetske sigurnosti. Zemlji još uvijek nedostaje jasno definiran kratkoročni put prema potpunom odvajanju od uvoza ruskog plina. Isto tako, potencijal za proizvodnju i prijenos plina iz obnovljivih izvora kao što je vodik i dalje je nedovoljno iskorišten, posebno u sektorima i regijama osjetljivima na poremećaje u opskrbi.
- (37) Udio energije iz obnovljivih izvora u Austriji 2021. iznosio je 36 %, krajnje potrošnje energije što je znatno iznad prosjeka Unije. Kako bi ostvarila klimatske ciljeve, koji uključuju postizanje klimatske neutralnosti do 2040., Austrija mora dodatno povećati taj udio. Zakonom o širenju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora iz 2021., tj. reformom koja je uključena u plan za oporavak i otpornost, uspostavljen je okvir za povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora u potrošnji električne energije. Cilj je reforme postići godišnji kapacitet proizvodnje električne energije od 27 TWh iz obnovljivih izvora do 2030., čime će se doprinijeti cilju zemlje da do te godine ostvari 100 % potrošnje električne energije iz obnovljivih izvora, čiji je udio u 2020. iznosio 81 %. Međutim, daljnje širenje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i dalje je suočeno s izazovima, kao što su trajanje postupaka prostornog planiranja i izdavanja dozvola, složena podjela ovlasti između saveznih i regionalnih vlasti te kadrovska pitanja u upravi. Austrija je poduzela prvi korak u uvođenju jednostavnije procjene utjecaja projekata u području energije iz obnovljivih izvora na okoliš. Osim toga, Austrija bi mogla bolje uskladiti prostorno planiranje sa svojim ciljevima zelene tranzicije, riješiti probleme s manjkom osoblja i povećati ulaganja u mrežnu infrastrukturu kao što su skladištenje, distribucija i prijenos. Širenju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora doprinijela bi i uspostava posebnih područja za poticanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora (posebno za energiju vjetra) s posebno kratkim i jednostavnim postupcima izdavanja dozvola te uvrštavanje energije iz obnovljivih izvora u projekt od prevladavajućeg javnog interesa, u skladu s ambicioznijim ciljevima u pogledu energije iz obnovljivih izvora iz paketa „Spremni za 55 %” i plana REPowerEU. Nadalje, dodatni izvori obnovljive energije, kao što je geotermalna energija, mogli bi se detaljnije istražiti.

(38) U Austriji je od kolovoza 2022. do ožujka 2023. potrošnja prirodnog plina smanjena za 19 % u odnosu na prosječnu potrošnju plina u istom razdoblju u proteklih pet godina, što je više od ciljnog smanjenja od 15 %. Austrija bi mogla nastaviti privremeno smanjivati potražnju za plinom do 31. ožujka 2024. u skladu s Uredbom Vijeća (EU) 2022/1369¹⁷. Osim toga, povećanjem razine ambicije za energetske učinkovitost u sektoru zgrada i proizvodnje smanjit će se ovisnost o fosilnim gorivima. U dugoročnoj strategiji obnove Austrije utvrđene su jasne ključne etape za 2050. i nastoji se postići dekarbonizacija 80 % njezina fonda zgrada. Cilj je plana za oporavak i otpornost i postupno ukidanje kotlova na fosilna goriva u sektoru zgrada i njihova zamjena tehnologijom grijanja iz obnovljivih izvora ili centraliziranim grijanjem. Međutim, ciljevi povećanja energetske učinkovitosti Austrije za 2030. nisu dovoljno ambiciozni za postizanje ciljeva paketa „Spremni za 55 %” i plana REPowerEU. To bi se pitanje trebalo riješiti novim zakonom o energetske učinkovitosti, koji se očekuje 2023. i čiji je cilj smanjenje krajnje potrošnje energije za 18 % do 2030. Općenito, za Austriju će biti ključno ubrzati ulaganja u temeljitu obnovu zgrada, zamijeniti fosilna goriva obnovljivim izvorima energije za grijanje i bolje upravljati potrošnjom energije s pomoću digitalizacije komunalnih usluga (kao što su pametna brojila i termostati). Nadalje, bit će ključno ubrzati trenutačni spori tempo termalne obnove zgrada. Pravodobna provedba Zakona o grijanju iz obnovljivih izvora, što je vodeća reforma iz austrijskog plana za oporavak i otpornost, bit će ključna za rješavanje tog pitanja.

---

¹⁷ Uredba Vijeća (EU) 2022/1369 od 5. kolovoza 2022. o koordiniranim mjerama za smanjenje potražnje za plinom (SL L 206, 8.8.2022., str. 1.).

- (39) Pokretanje zelene tranzicije uključivat će i smanjenje emisija u nekoliko sektora, posebno onih povezanih s prometom, jer ti sektori imaju znatan potencijal za smanjenje emisija. Austrija je trenutno važna tranzitna zemlja za cestovni prijevoz tereta preko Alpa. Unatoč nizu ulaganja u održivi promet u okviru austrijskog plana za oporavak i otpornost, daljnje smanjenje emisija povezanih s prometom, uz istodobno rješavanje problema siromaštva u pogledu prijevoza, bit će ključno za postizanje klimatske neutralnosti. Razvoj dodatnih prometnih rješenja, kao što je povezivanje „posljednjeg kilometra” i alternativa upotrebi automobila, također će biti od ključne važnosti, posebno u ruralnim područjima.
- (40) Manjak radne snage i vještina u sektorima i zanimanjima koji su važni za zelenu tranziciju, uključujući proizvodnju te uvođenje i održavanje tehnologija s nultom neto stopom emisija, stvara prepreke prelasku na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija. Visokokvalitetni sustavi obrazovanja i osposobljavanja prilagođeni promjenjivim potrebama tržišta rada i ciljane mjere usavršavanja i prekvalifikacije bitni su za smanjenje nedostatka vještina te promicanje uključivanja na tržište rada i preraspodjele radne snage. Da bi se oslobodio neiskorišteni potencijal ponude radne snage, te mjere trebaju biti dostupne, posebno pojedincima te u sektorima i regijama na koje će zelena tranzicija najviše utjecati. U Austriji je u 2022. prijavljen manjak radne snage za 17 zanimanja za koja su potrebne specifične vještine ili znanja za zelenu tranziciju, uključujući građevinske tehničare, krovopokrivače i inženjere strojarstva. U okviru svojeg „glavnog plana za zelena radna mjesta” Austrija je uvela platformu za zelena radna mjesta kako bi se lakše uskladila ponuda i potražnja radne snage. Provedba tog glavnog plana bit će ključna za osiguravanje pravodobnog prelaska na zeleno gospodarstvo. Austrija je u svojem „Akcijskom planu za pravednu tranziciju u pogledu osposobljavanja i prekvalifikacije” utvrdila mjere za povećanje ponude kvalificirane radne snage u sektoru energije iz obnovljivih izvora, poticanje usavršavanja radne snage i poboljšanje obrazovnih standarda.

- (41) Uzimajući u obzir Komisijinu ocjenu, Vijeće je ispitalo Program stabilnosti za 2023. i njegovo je mišljenje¹⁸ navedeno u preporuci br. 1.
- (42) Imajući u vidu blisku međusobnu povezanost gospodarstava država članica europodručja i njihov zajednički doprinos funkcioniranju ekonomske i monetarne unije, Vijeće je državama članicama europodručja preporučilo da, među ostalim u okviru svojih planova za oporavak i otpornost, poduzmu sljedeće: i. očuvaju održivost duga i suzdrže se od pružanja široke potpore ukupnoj potražnji u 2023., bolje usmjere fiskalne mjere koje se poduzimaju za ublažavanje učinaka visokih cijena energije i razmotre odgovarajuće načine za okončanje potpore kada se pritisci na cijene energije smanje; ii. održavaju visoku razinu javnih ulaganja i promiču privatna ulaganja radi potpore zelenoj i digitalnoj tranziciji; iii. podupiru kretanja plaća kojima se ublažava gubitak kupovne moći i pritom ograniče sekundarne učinke na inflaciju, dodatno poboljšaju aktivne politike tržišta rada i poduzimaju mjere za rješavanje problema nedostatka vještina; iv. unaprijede poslovno okruženje i osiguraju da energetska potpora poduzećima bude troškovno učinkovita, privremena, usmjerena na održiva poduzeća te da se njome očuvaju poticaji za zelenu tranziciju i v. očuvaju makrofinancijsku stabilnost i prate rizike te nastave s radom na dovršetku bankovne unije. Kada je riječ o Austriji, preporukama br. 1, 2, 3 i 4 doprinosi se provedbi prve, druge i treće preporuke iz Preporuke o europodručju za 2023.,

---

¹⁸ U skladu s člankom 5. stavkom 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1466/97.

PREPORUČUJE da Austrija u 2023. i 2024. poduzme djelovanja kojima je cilj:

1. U 2023. i 2024. što prije postupno ukinuti hitne mjere energetske potpore koje su na snazi i ostvarene uštede iskoristiti za smanjenje državnog deficita. Budu li zbog novih povećanja cijena energije potrebne nove mjere potpore ili njihov nastavak, osigurati da takve mjere potpore budu usmjerene na ranjiva kućanstva i poduzeća, fiskalno pristupačne te da očuvaju poticaje za smanjenje potrošnje energije.

Osigurati razboritu fiskalnu politiku, posebno ograničavanjem nominalnog povećanja neto primarnih rashoda koje financira država u 2024. na najviše 4,6 %¹⁹.

Očuvati javna ulaganja koja financira država i osigurati učinkovitu apsorpciju bespovratnih sredstava iz Mehanizma i sredstava iz drugih fondova Unije, osobito radi promicanja zelene i digitalne tranzicije.

U razdoblju nakon 2024. nastaviti provoditi srednjoročnu fiskalnu strategiju postupne i održive konsolidacije, u kombinaciji s ulaganjima i reformama koji potiču veći održivi rast, s ciljem postizanja razboritih srednjoročnih fiskalnih pozicija.

Osigurati primjerenost i fiskalnu održivost sustava dugotrajne skrbi i fiskalnu održivost zdravstvenog sustava. Pojednostavniti i racionalizirati fiskalne odnose i nadležnosti na svim razinama vlasti te uskladiti nadležnosti za financiranje i potrošnju. Poboljšati strukturu poreza radi potpore uključivom i održivom rastu.

2. Nastaviti stabilnu provedbu plana za oporavak i otpornost i brzo finalizirati poglavlje o planu REPowerEU kako bi ga što prije počela provoditi. Nastaviti brzu provedbu programâ kohezijske politike uz blisku komplementarnost i sinergiju s planom za oporavak i otpornost.

---

¹⁹ Procjenjuje se da to odgovara godišnjem poboljšanju strukturnog proračunskog salda od najmanje 0,3 % BDP-a za 2024., kako je opisano u uvodnoj izjavi 23.

3. Poticati sudjelovanje žena na tržištu rada, među ostalim poboljšanjem kvalitetnih usluga skrbi za djecu, i starijih radnika. Poboljšati rezultate na tržištu rada za skupine u nepovoljnom položaju, kao što su niskokvalificirani tražitelji zaposlenja i osobe migrantskog podrijetla, među ostalim podizanjem razine njihovih osnovnih vještina.
4. Smanjiti ukupnu ovisnost o fosilnim gorivima i diversificirati izvore opskrbe plinom kako bi se znatno smanjila ovisnost o Rusiji. Ubrzati uvođenje energije iz obnovljivih izvora i potrebne infrastrukture, posebno pojednostavnjenjem postupaka izdavanja dozvola i uspostavom posebnih područja za poticanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora. Poboljšati energetske učinkovitost. Smanjiti emisije, posebno u prometnom sektoru. Pojačati napore na razini politika usmjerene na pružanje i stjecanje vještina i kompetencija potrebnih za zelenu tranziciju.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće

Predsjednik/Predsjednica
